

[Viggo Starcke.]

at der ingen mening er i at oprette noget sådant for den meget korte tid, denne lovgivning har tilbage — hvis vi må råde, i hvert fald.

I „Dansk Handelsblad“ gør handelsstanden sit syn på loven op i følgende ord, som jeg lige beder om tilladelse til at citere.

„Forslaget er lavet så indviklet, at det meget vel kan føre til det stik modsatte af afvikling. Det vil bero på, hvorledes administrationen bruger de nye paragrafer.“

Det er netop denne usikkerhed, man står i overfor administrationen, at man har ikke helt den tilstrækkelige tillid til, at administrationen på dette område ønsker at gøre sig selv overflødig, hvilket burde være dens pligt.

Forholdene i landet ligger i dag sådan, at man i virkeligheden godt kunne afvikle denne lov. Fremskridtene har på så mange områder været så iøjnefaldende, at man fra alle sider må kunne indse, at man kan gå bort fra såvel prisloven som også fra vareforsyningsloven, i hvert fald for alle de varers vedkommende, som ikke er rationeret. Priskontrollen har i dag kun nogen mening overfor de rationerede varer, hvis man endda vil opretholde den overfor disse.

Jeg kan nævne, at importen og eksporten er steget. Fra 1945 til 1948 er importen steget fra 700 mill. kr. til 3 400 mill. kr. og eksporten fra 900 mill. kr. til 2 700 mill. kr. Produktionen er steget både indenfor landbrug og industri, særlig indenfor industrien. Investeringen er steget, og pengemængden og købekraften er svundet meget betydeligt; pengemarkedet er strammet, hvad der giver sig udtryk i obligationsrentens stigning. Bankernes frie kassebeholdning er i dag mindre, end den normalt var før krigen, den danske skibstonnage er steget stærkt. Vi havde i fjor en overordentlig god høst, og vi har haft to milde vintre oven på hinanden. Endelig strømmer Marshallhjælpens dollars til landet. Alle disse ting tilsammen gør, at forholdene — navnlig forholdet imellem varemængde og købeevne, som man fra mange sider har anført var det, man skulle tage hensyn til — i dag ligger sådan, at afvikling kunne finde sted.

Det foreslås nu, at prisloven og vareforsyningsloven begge skal udløbe den 15. november i år. Hvis dette skal betyde, at disse to love hører så nøje sammen, at man også vil afskaffe dem samtidig, vil det efter min mening være en fordel, men det kan jo også betyde, at det — hvis planøkonomien ønskes fortsat, og både prislov og varefor-

syningslov udløber samtidig — vil kræve et temmelig stort arbejde i rigsdagen at behandle disse love og måske være med til at skabe travlhed og kaos, således at de to vigtige love ikke får den rolige og effektive behandling, de kræver.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen udtalte så dristigt, at det var nødvendigt med en prislov, når der er knaphed på varer, ellers ville det gå ud over de små i samfundet. Jeg tror, at i øjeblikket går prisloven netop ud over de små i samfundet. Hele dette sentimentale system er jeg ikke tilhænger af, for hvis man prøver at anlægge hele denne humane betragtning, kommer man let til at skade de faktorer i samfundet, som skaber værdierne gennem produktion og import, og skader man produktionen og importen, bliver der i det lange løb færre varer at fordele til alle mennesker.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen fastslog også, at man måtte ikke afvikle denne lov i et stærkere tempo, end at man stadig har magt over den økonomiske udvikling. Der er ikke megen ivrighed at spore hos det ærede medlem for en afvikling. Når det ærede medlem hævder, at man skal have magt over den økonomiske udvikling, vil jeg ærlig talt sige, at der er mange mennesker i dette land, der ikke er videre begejstret for den økonomiske udvikling, som den er forløbet. Alle disse planøkonomiske teorier så så kønne ud, dengang de ikke var prøvet i praksis. Praksis har vist os, at hele dette system har ødelagt meget i det danske folk, ødelagt meget i den vestlige verden og i virkeligheden mere været til gavn for den østlige verden end for den vestlige. Hele planøkonomien skaber en mentalitet og skaber et administrationsapparat, som den østlige verden i høj grad er interesseret i, fordi den disponerer befolkningen for overgang til kommunismen og skaber et administrationsapparat, som er meget nemt at overtage den dag, et kup eller en invasion finder sted.

Efter vort skøn er prisloven overflødig, den er i dag snarere med til at holde priserne oppe, og resultatet af denne lovgivning har jo faktisk været det, at den jævne befolkning ikke længere har nogen interesse i prislovens fortsættelse, fordi den i dag praktisk talt kun har råd til at købe kartofler og margarine, og ingen af de andre varer, som prisloven omhandler.

Anker Lau: Der er for mig kun grund til at komme med nogle få mere principielle betragtninger, da jeg i det store og hele kan være enig i det, som både den ærede